

ตลาดการค้าและการบริโภคสินค้าอาหารของสหรัฐฯในช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ

สถานะเงินเฟ้อในตลาดสินค้าอาหาร

ราคาสินค้าอาหารในปัจจุบันเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ค่าครองชีพของสหรัฐฯพุ่งสูงขึ้นอย่างมาก นอกจากจะมีการตั้งราคาที่สูงมากกว่าเดิมแล้ว สินค้าอาหารหลายๆรายการที่วางจำหน่ายแม้ว่าจะมีราคาคงเดิมแต่ปริมาณบรรจุลดต่ำลงกว่าเดิมอย่างมาก ราคาสินค้าอาหารในตลาดสหรัฐฯขณะนี้สูงกว่าระยะเวลาเดียวกันของปี 2007 ร้อยละ 6 ซึ่งเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าอาหารที่สูงที่สุดในรอบ 18 ปี ในขณะที่อัตราการเติบโตของรายได้ของผู้บริโภคอยู่ในระดับต่ำไม่สัมพันธ์กับอัตราการเติบโตของราคาสินค้า ราคาสินค้าอาหารที่เพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบันเกิดขึ้นแพร่กระจายไปในทุกระดับตลาดการบริโภค ทั้งนี้มีต้นเหตุสำคัญมาจากราคาน้ำมันที่พุ่งสูงกว่าปกติในระยะต้นปี 2008 ส่งผลกระทบเป็นลูกโซ่ในระบบการจัดหาวัตถุดิบ การผลิต และการจัดส่งสินค้าเกษตร แม้ว่าปัจจุบันระดับราคาน้ำมันจะลดต่ำลงแต่ราคาสินค้าอาหารในตลาดสหรัฐฯยังคงไม่ลดต่ำลงทั้งนี้สืบเนื่องมาจาก

1. สินค้าอาหารที่วางจำหน่ายในขณะนี้ เป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นในระหว่างช่วงวิกฤติการณ์น้ำมันแพง ที่มีต้นทุนการผลิตสูง
2. ผู้ผลิตสินค้าอาหารสหรัฐฯ และผู้ผลิตสินค้าเกษตรของสหรัฐฯในปัจจุบันยังคงมีภาระผูกพันอยู่กับสัญญาต่างๆที่ได้กระทำไว้กับธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการหาวัตถุดิบป้อนการผลิตอาหารในช่วงวิกฤติการณ์น้ำมันแพง เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะมีสินค้าป้อนตลาดและโรงงานผลิตในราคาที่สามารถรับได้
3. ผู้ผลิตสินค้าอาหารสหรัฐฯไม่มั่นใจในความมั่นคงของระดับราคาน้ำมันในปัจจุบัน จึงยังคงตรึงราคาสินค้าไว้จนกว่าจะมั่นใจว่าระดับราคาของน้ำมันจะไม่พุ่งสูงขึ้นอีก
4. ความต้องการสินค้าอาหารในตลาดโลกมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะในประเทศที่เริ่มมีสถานะการณ์เศรษฐกิจที่ดีขึ้นและมีประชากรจำนวนมาก เช่น จีน และอินเดีย

ผลกระทบต่อกรบริโภค

1. ผู้บริโภคลดการบริโภคสินค้าอาหารที่ไม่จำเป็น สินค้าอาหารที่มีราคาแพงเช่นสินค้าประเภท organic ทดแทนสินค้าอาหารที่คุ้นเคยด้วยสินค้าอาหารอื่นที่มีราคาที่ต่ำกว่า

2. ผู้บริโภคจะซื้อสินค้าที่อยู่ในบรรจุภัณฑ์ขนาดใหญ่ซึ่งจะมีราคาจำหน่ายที่ต่ำกว่าสินค้าชนิดเดียวกันที่แยกอยู่ในบรรจุภัณฑ์ขนาดเล็ก
3. ผู้บริโภคลดการบริโภคอาหารนอกบ้าน เนื่องจากอาหารในสถานบริการอาหารมีระดับราคาเพิ่มสูงขึ้นโดยทั่วหน้า
4. ผู้บริโภคหันไปซื้อสินค้าจากผู้ผลิตหรือจากตลาดที่มีกิจกรรมส่งเสริมการขายผ่านระบบคูปองหรือระบบอื่น ๆ ที่เป็นการลดราคาสินค้า

ผลกระทบต่อการค้าส่งออกของไทย

สินค้าอาหารที่นำเข้าจากประเทศไทยมีระดับราคาเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน แต่ผลกระทบต่อ การส่งออกจากไทยอาจจะไม่สูงมากนักและอาจจะส่งผลดีต่อการส่งออกของไทย เนื่องจาก

1. ผลิตภัณฑ์อาหารไทยที่วางจำหน่ายในสหรัฐฯมีราคาต่ำกว่าสินค้าที่ผลิตในประเทศสหรัฐฯ และหากวางจำหน่ายในตลาดค้าปลีกที่เป็น ethnic market จะมีราคาข้อมเยาว่ากว่าสินค้าที่วางจำหน่ายในตลาด mainstream supermarket
2. ตลาดหลักของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์สินค้าอาหารไทยเป็นตลาด ethnic market ที่จำเป็นต้องพึ่งผลิตภัณฑ์สินค้าที่มาจาก การนำเข้าจากประเทศผู้ผลิตที่เป็นแหล่งกำเนิด หรือจากประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง
3. สินค้าอาหารที่เป็นพืชผลทางการเกษตรเช่น ข้าว และ อาหารทะเลแช่เยือกแข็ง แม้ว่าจะมีราคาแพงขึ้นแต่ผู้บริโภคยังคงจำเป็นต้องบริโภคเพราะสินค้าเหล่านี้สหรัฐฯไม่สามารถผลิตได้หรือผลิตได้ไม่พอเพียงหรือไม่ถูกรสนิยมของผู้บริโภค
4. ผลิตภัณฑ์สินค้านำเข้าจากไทยสามารถเป็นสินค้าทางเลือกอื่นทดแทนสินค้าที่ผลิตในตลาดสหรัฐฯที่มีราคาแพง
5. ข้อเสียเปรียบประการหนึ่งคือ ตลาดหลักที่วางจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าจากประเทศไทยเป็นตลาด ethnic market ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นตลาดขนาดเล็กและไม่มีกิจกรรมใด ๆ ที่จะเป็นการส่งเสริมการขายที่จะดึงดูดผู้บริโภคกลุ่มอื่นเข้าไปใช้บริการเพิ่มมากขึ้น

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครลอสแอนเจลิส

19 พฤศจิกายน 2551